

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0409.5/ จ. 81

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

30 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ
เรียน เลขาธิการสภาพัฒนาการคลังกระทรวงการคลัง

ด้วยในขณะนี้มีปัญหาข้อหารื้อจากส่วนราชการต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นเดียวกันเป็นจำนวนมาก

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านในประเด็นดังต่อไปนี้

1. กรณีข้าราชการซึ่งรับราชการประจำในท้องที่หนึ่งได้รับคำสั่งไล่ออกจากราชการ ต่อมาได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และได้รับคำสั่งลดโทษเป็นอย่างอื่น และให้กลับเข้ารับราชการในท้องที่ใหม่ กรณีถือว่าคำสั่งลดโทษนั้นเป็นการเพิกถอนคำสั่งไล่ออกจากราชการ และไม่ถือว่าเป็นการกลับเข้ารับราชการใหม่ในท้องที่ใหม่นั้น ตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ หากในท้องที่ใหม่นั้นข้าราชการไม่เข้าช้อยกเว้นตามอนุมาตราอื่นในมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ อีก ย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ

ตัวอย่าง นาย ก. รับราชการประจำอยู่ที่กรมสรรพากร กรุงเทพมหานคร ได้รับคำสั่งไล่ออกจากราชการ จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และได้รับคำสั่งลดโทษเป็นลดชั้นเงินเดือน 1 ชั้น และให้กลับเข้ารับราชการใหม่ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานสรรพากรจังหวัดอุทัยธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี กรณีเช่นนี้หากนาย ก. ได้ไปรายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานสรรพากรจังหวัดอุทัยธานี และเช่าบ้านเพื่ออยู่อาศัย จะมีสิทธินำค่าเช่าบ้านมาเบิกจากทางราชการได้หรือไม่

การที่นาย ก. ได้อุทธรณ์คำสั่งไล่ออกจากราชการและได้รับลดโทษเป็นลดชั้นเงินเดือน 1 ชั้น นั้น ถือว่าคำสั่งลดโทษดังกล่าวเป็นการเพิกถอนคำสั่งไล่ออกจากราชการแล้ว เมื่อต่อมาได้รับคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการประจำที่สำนักงานสรรพากรจังหวัดอุทัยธานี อำเภอเมือง

จังหวัด.....

จังหวัดอุทัยธานี จึงไม่ใช่กรณีที่ได้รับคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการใหม่ตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ หากในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี นาย ก. ไม่เข้าช้อยกเว้นตามอนุมาตราอื่นในมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ อีก และได้เข้าบ้านเพื่ออยู่อาศัย ย่อมสามารถนำค่าเช่าบ้านดังกล่าวมาเบิกจากทางราชการได้

2. กรณีข้าราชการที่ย้ายมารับราชการประจำในท้องที่หนึ่ง ตามคำร้องขอของตนเอง ก่อนวันที่ 26 มิถุนายน 2541 ซึ่งเป็นวันที่พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541 มีผลใช้บังคับ และพักอาศัยอยู่ในบ้านที่คู่สมรสเช่าอยู่เพียงผู้เดียว โดยคู่สมรสเป็นผู้ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการมาโดยตลอด ต่อมาภายหลังวันที่ 26 มิถุนายน 2541 คู่สมรสได้เสียชีวิตหรือได้ย้ายไปรับราชการประจำในท้องที่อื่น ถือว่าข้าราชการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2541

ตัวอย่าง นาง ข. เดิมรับราชการที่อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ต่อมาวันที่ 20 มกราคม 2541 ได้ย้ายมารับราชการประจำในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตามคำร้องขอของตนเอง โดยได้พักอาศัยในบ้านที่สามีเช่าอยู่เพียงผู้เดียว และสามีเป็นผู้ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการมาโดยตลอด ต่อมาในวันที่ 6 กรกฎาคม 2546 สามีได้ย้ายไปรับราชการประจำในท้องที่กรุงเทพมหานคร กรณีเช่นนี้นาง ข. จะขอเช่าบ้านหลังดังกล่าวและใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านมาเบิกจากทางราชการได้หรือไม่

กรณีดังกล่าวแม้ว่านาง ข. จะได้ย้ายมารับราชการประจำในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตามคำร้องขอของตนเองก่อนวันที่ 26 มิถุนายน 2541 และไม่ได้มีชื่อเป็นผู้เช่าในสัญญาเช่าบ้านก่อนวันดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏว่า นาง ข. ได้อาศัยอยู่ในบ้านหลังที่สามีเช่าอยู่ก่อนวันดังกล่าว สิทธิการเช่าย่อมเป็นสินสมรส และถือว่านาง ข. มีสิทธิตามสัญญาเช่านั้นด้วย นาง ข. จึงเป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านอยู่ก่อน ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541 หากไม่เข้าช้อยกเว้นอื่นตามพระราชกฤษฎีกาฯ อีก ภายหลังเมื่อนาง ข. ได้ทำสัญญาเช่าบ้านหลังดังกล่าวด้วยตนเอง และได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ย่อมสามารถนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหลังดังกล่าวมาเบิกจากทางราชการได้

3. กรณีข้าราชการซึ่งเคยใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ มาแล้ว ต่อมาได้ขายหรือรื้อถอนบ้านหลังดังกล่าวไปแล้ว ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่นั้น เพราะเหตุที่มีเหตุผลถาวรของตนเอง

/อยู่.....

อยู่แล้วโอนกรรมสิทธิ์ในบ้านหลังนั้นไป ตามมาตรา 7 (2) ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกา หากได้ไปเช่าบ้านหรือเช่าซื้อบ้านหรือกู้เงินเพื่อซื้อบ้านหลังใหม่ในท้องที่นั้นอีก ก็ไม่สามารถนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าซื้อบ้าน หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่มาเบิกค่าเช่าบ้านทางราชการ ตามมาตรา 7(2) มาตรา 8 และมาตรา 16 (3) แห่งพระราชกฤษฎีกา

ตัวอย่าง นาย ค. รับราชการประจำอยู่ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้กู้เงินมาเพื่อซื้อบ้านและใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้าน ต่อมามีปัญหาด้านการเงินจึงไม่สามารถผ่อนชำระเงินกู้ได้อีกต่อไป จึงขายบ้านหลังดังกล่าวไป และไปเช่าบ้านหลังอื่นเพื่ออยู่อาศัย กรณีเช่นนี้นาย ค. จะนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ และหากนาย ค. ไปกู้เงินเพื่อซื้อบ้านหลังใหม่ในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จะนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่มาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

เมื่อปรากฏว่า นาย ค. เคยกู้เงินมาเพื่อซื้อบ้านในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จึงถือว่านาย ค. มีกรรมสิทธิ์ในบ้านหลังนั้นแล้ว แต่เมื่อมีหนี้ค้างชำระกับธนาคารอยู่ จึงสามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกา ต่อมาเมื่อได้ขายบ้านหลังดังกล่าวไป จึงเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ในเคหสถาน นาย ค. จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านอีกต่อไป และไม่สามารถนำค่าเช่าบ้านที่ตนเช่าอยู่มาเบิกค่าเช่าบ้าน ตามมาตรา 7(2) และมาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกา

สำหรับกรณีที่นาย ค. จะไปซื้อบ้านหลังใหม่ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา นั้น เมื่อนาย ค. เคยใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังแรกในท้องที่ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการมาแล้ว ย่อมไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่ในท้องที่นั้นมาเบิกจากทางราชการได้อีก ตามมาตรา 16 (3) แห่งพระราชกฤษฎีกา

4. กรณีข้าราชการผู้นี้ร่วมกับคู่สมรสกู้เงินและซื้อบ้านในท้องที่ที่ตนรับราชการประจำอยู่ และได้ใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้าน ย่อมถือว่าบ้านหลังดังกล่าวเป็นสินสมรส ซึ่งข้าราชการรายดังกล่าวมีส่วนเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยแล้ว หากข้าราชการผู้นี้ได้จดทะเบียนหย่าจากคู่สมรส และได้ยกบ้านหลังดังกล่าวพร้อมทั้งภาระหนี้ ตามสัญญากู้เงินดังกล่าวทั้งหมดให้แก่คู่สมรสเพียงผู้เดียว ก็ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน แม้ต่อมาจะได้เช่าบ้านหรือเช่าซื้อบ้านหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่ ก็ไม่มีสิทธิที่จะนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าซื้อ หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่มาเบิกค่าเช่าบ้าน ตามมาตรา 7(2) มาตรา 8 และมาตรา 16 (3) แห่งพระราชกฤษฎีกา

/ตัวอย่าง....

ตัวอย่าง นาง ง. ได้รับคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการประจำที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน และใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวจากทางราชการ ต่อมาได้จดทะเบียนหย่าจากคู่สมรส โดยตกลงยกบ้านและภาระหนี้ตามสัญญากู้ดังกล่าวทั้งหมดให้แก่คู่สมรสเพียงผู้เดียว และไปเช่าบ้านหลังอื่นเพื่ออยู่อาศัย กรณีเช่นนี้ นาง ง. จะนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ และหากนาง ง. ไปกู้เงินมาเพื่อซื้อบ้านหลังใหม่ในท้องที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จะนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่มาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

กรณีดังกล่าวเมื่อนาง ง. ได้กู้เงินและซื้อบ้านในท้องที่ดังกล่าวร่วมกับคู่สมรส และได้ใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านมาแล้ว ย่อมถือว่าบ้านหลังดังกล่าวเป็นสินสมรส ซึ่งนาง ง. มีส่วนเป็นเจ้าของอยู่ด้วย แม้ต่อมาจะได้หย่าจากคู่สมรส และยกบ้านและภาระหนี้สินตามสัญญากู้ดังกล่าว นาง ง. จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านอีกต่อไป และไม่สามารถนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านที่ตนเช่าอยู่มาเบิกค่าเช่าบ้าน ตามมาตรา 7(2) และมาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกา

สำหรับกรณีที่นาง ง. ไปกู้เงินมาเพื่อซื้อบ้านหลังใหม่ในท้องที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีนั้น เมื่อนาง ง. เคยใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังแรกในท้องที่ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการมาแล้ว ย่อมไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่ในท้องที่นั้นมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ซ้ำ ตามมาตรา 16 (3) แห่งพระราชกฤษฎีกา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ หากข้อเท็จจริงใดไม่เป็นไปตามที่ข้อความเข้าใจนี้ โปรดหารือเป็นรายกรณี

ขอแสดงความนับถือ

(นายเทพเทพ ภาณี)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านคำตอบแทนและสวัสดิการ

โทร. 0-2271-2354